

ἐνταῦθα, διότι τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῶν χειρῶν ἔχουσι καὶ ἄλλους νόμους, δι' ὧν συνδέονται μετὰ τῶν ἰδιαιτέρων τροποποιήσεων τοῦ σκελετοῦ καὶ τῶν μελῶν.

Αἱ περὶ σχήματος καὶ τύπου ἀριστοκρατικοῦ τῆς χειρὸς ἰδέαι ἡμῶν συμφωνοῦσι πρὸς τὰ ἐνδόμυχα ἡμῶν αἰσθήματα καὶ προλήψεις πληρῆστερον ἢ αἱ περὶ τοῦ ποδός. Χεὶρ χονδρὴ καὶ κακόσχημος, ἔχουσα τὸν ἀντίχειρα βραχὺν καὶ ἥμισυ δυνάμενον ν' ἀντιταχθῆ, εἶνε χεὶρ πιθήκου μᾶλλον ἢ ἀνθρώπου. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται καὶ καθόσως ἀφορᾷ εἰς τὴν βραχύτητα τοῦ δείκτου σχετικῶς πρὸς τὸν δακτυλιώτην, ἥτις μὲ ὅσα καὶ ἂν διατείνηται ὁ Ἔσκαρ, παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὠραιότατων παρ' ἡμῖν γυναικῶν.

Ἡ εὐτυχεὶς θνητοὶ, οἱ κρατῶντες ἐπὶ μακρὸν ἐντὸς τῶν ὑμετέρων χειρῶν τὴν χεῖρα γυναικῶς ἀγαπωμένης, μελετήσατε ἐπ' αὐτῆς τὴν ῥυτίδα τῆς καρδίας, λείπουσαν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πιθήκου. Αἱ χεῖρες τούτων ἔχουσιν ἐν γένει μόνον ῥυτίδας τινὰς, αἵτινες διήκουσι κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ἐνός μέρους τῆς παλάμης μέχρι τοῦ ἐτέρου, ἐνῶ ἡ ῥυτίς τῆς καρδίας ἄρχεται ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς βάσεως τοῦ δείκτου, καὶ βαίνει μέχρι τοῦ μέσου τῆς παλάμης, σχηματίζεται δὲ ἐκ τῆς κάμφσεως τῶν τριῶν τελευταίων δακτύλων. Ἐν τῇ ἀπλῇ ἐκείνῃ γραμμῇ ἐμφάνεται πόση τελειότης ἐνυπάρχει ἐν τῇ γενουμένη παρὰ τῆς φύσεως ὑποδιαίρεσει τοῦ ἔργου, ἂν δὲ ἐνίοτε ἡ γραμμὴ αὕτη λείπη παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἀπαντᾷται παρὰ τῷ πιθήκῳ, εἶνε οὐδὲν ἥττον ἰδιαιτερον γινώρισμα τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ γενικὸν κανόνα.

Ὁ Desor καὶ ὁ Vogt ἐποίησαντο παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς μικρότητος τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γιλοῦ ἀνθρώπων. Σήμερον αἱ μέγιστοι τῶν χειρῶν θεωροῦνται (δὲν ἡξυρώ δὲ μετὰ πόσης ἀληθείας) αἱ τῶν Ἑλβετῶν. Ἄλλ' ὅταν θέλωμεν νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς μικρότητος τῆς χειρὸς, πρέπει ἀείποτε νὰ κρίνωμεν αὐτὴν κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὕψους τοῦ σώματος, καὶ ἀκριβέστερον ἔτι κατὰ τὴν τοῦ μήκους τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Ἄν παρετίθετο πρὸ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν κλίμαξ, ἐν ἣ ἤθελον κατατάσσεσθαι αἱ χεῖρες τῶν διαφόρων φυλῶν ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων μέχρι τῶν μικροτέρων, κατὰ πολὺ ἤθελεν ἐλαττωθῆ ὁ πρὸς τὰς μικρὰς χεῖρας θαυμασμὸς ἡμῶν, καὶ ἡ πρόληψις ὅτι αὗται συνυπάρχουσι μετ' ἄλλων ἐξόχων δώρων τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας.

Ἡ χειρομαντεία ἢ χειρογνωμονία ὑπῆρξε προσφιλεῖς ἀπασχόλησις τῶν ἡμετέρων προγόνων, καὶ τίς οἶδε πόσοι ἔρωτες καὶ πόσοι συμφορὰ ἐπῆλθον ἐκ τῶν ἀμοιβαίων τούτων χειραψιδῶν καὶ ἐκ τῆς ἐπιμόνου ἐξερευνησέως τῶν γραμμῶν τῆς παλάμης πρὸς διάγνωσιν τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος! Ἡ χειρομαντεία ἦτο ἀγυρτεία, μὴ

δεμίαν ὑπόστασιν ἀληθείας ἔχουσα, ἀλλ' ὁ Δ' Ἀπαντινὸς τὸ 1843 ἐνεκαίνισε νέαν ἐποχὴν ἐν τῇ φαντασιῳδῇ ταύτῃ μελέτῃ τῆς χειρὸς, καταβιάζων τὴν ἐπιστήμην ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν. Ἦτο οὗτος στρατιώτης, καὶ κατὰ τὴν εἰς Ἰσπανίαν ἐστρατείαν συνήγαγε τὰς πρώτας παρατηρήσεις. Ἐφθάσεν ἐν τῇ θεωρίᾳ αὐτοῦ νὰ διακρίνῃ τοὺς ἐξῆς κυριωτέρους τύπους τῆς χειρὸς: χεῖρα στοιχειώδη ἔχουσαν μεγάλην τὴν παλάμην, χεῖρα ἀναγκαίαν ἐπίπεδον, χεῖρα καλλιτεχνικὴν κωνοειδῆ, χεῖρα ὡφέλιμον τετραγώνον, χεῖρα φιλοσοφικὴν ὀζώδη καὶ χεῖρα μικτήν.

Ὁ Carus δὲν ἐδίστασε νὰ ποιῆται σπουδαίας μελέτας ἐπὶ τῆς χειρομαντείας, διακρίνας ἐν τῇ χειρὶ τέσσαρας τύπους. ἦτοι: χεῖρα στοιχειώδη παριστανομένην ὑπὸ τοῦ Σάγγου Πάνσα, χεῖρα κινήσεως, παριστανομένην ὑπὸ τοῦ Μαρίου, χεῖρα εὐαίσθητον παριστανομένην ὑπὸ τοῦ Τάσσου καὶ χεῖρα ψυχικὴν, παριστανομένην ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν χειρομαντείαν ἐμπορεῖ νὰ σπουδάσῃ τις θεωρῶν αὐτὴν οὐχὶ ὡς τι περίεργον καὶ γελοῖον, ἀλλ' ὡς προάγγελον μελλούσης ἐπιστημονικῆς ἀληθείας. Αἱ ψευδεῖς ἐπιστήμαι εἶναι ἔθρυρα μελλόντων ὀργανισμῶν. Ἡ ἀλχημεία, ἐπιστήμη ψευδῆς, προηγήθη καὶ ἐγέννησε τὴν χημείαν ἢ ἐπιστήμην τῆς μετουσιώσεως τῶν μετάλλων, προηγείται τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἐνότητος τῶν δυνάμεων, ἡ φρενολογία προηγείται τῆς ψυχιατρείας τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ αὕτη δὲ ἡ ταπεινὴ χειρομαντεία προαγγέλλει μελέτην ἀνθρωπολογικὴν, ἱστορικὴν καὶ ψυχολογικὴν τῆς χειρὸς. Ἡ φαντασία προβλέπει, προειδοποιεῖ, ῥίπτει τὸ βλέμμα εἰς μακροῦν ἀποστάσεις. Τὸ λογικὸν ἐπέρχεται κατόπιν καὶ ἐκτελεῖ ἐκὸν τὴν αὐτὴν πορείαν, ἣν ἡ φαντασία ἐξετέλεσε διὰ τῆς πτήσεως. Ὁ προφήτης εἶναι ἀναγκαῖος, διότι εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ ἐπιστήμονος. X**

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΛΑΚΑΟΥΑΣ

Τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον ἐλκύει κατ' αὐτὰς ὁ ἀναξ τῶν Σανδβίγων νήσων Δαβὶδ Καλακαούας ἐπισκεπτόμενος τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Ἑσπερίας. Ὁ βασιλεὺς οὗτος ἄρχει λαοῦ ἐξ ὀλίγων μυριάδων ψυχῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος εἶνε ἐξαιρετικῶς εὐφορον, ἐσκέφθη νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτοπροσώπως τὴν Ἑβρώπην, ὅπως κατορθώσῃ νὰ φέρῃ μετανάστασις εἰς τὰ κράτη του. Καὶ ἐν Λονδίῳ καὶ ἐν Βρυξέλλαις καὶ ἐν Βερολίῳ ἀπενεμήθησαν αὐτῷ βασιλικάι τιμαί. Ὁ Καλακαούας, ὀμιλῶν εὐχερῶς τὴν ἀγγλικὴν, ἐμποιεῖ εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ συνδιαλεγόμενους ἀρίστην ἐντύπωσιν. Ἡ ὄψις του εἶνε μελαψή, ὁ δὲ τύπος τῆς μορφῆς του ὁ τῶν φυλῶν τῆς Πολυνησίας. Καὶ λόγῳ ἱματισμοῦ καὶ λόγῳ συμπεριφορᾶς εἶνε Ἑβρωπαῖος εὐπατρίδης. Ἐν Βερολίῳ, συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ συντάκτου γερμανικῆς

τινος ἐφημερίδος, εἶπε· «Πρὶν ἔλθω εἰς Εὐρώπην, ἡ Γερμανία ἦτο δι' ἐμὲ χώρα ἄγνωστος. Ἐν ταῖς σχολαῖς ἡμῶν διδάσκεται κυρίως ἡ ἀμερικανικὴ καὶ ἀγγλικὴ γεωγραφία, περὶ Γερμανίας δ' οὐδὲν ἄλλο ἐγίνωσκον, ἢ ὅ, τι μοὶ εἶχεν εἶπει ὁ ἀρχιμουσικός μου, ὅστις εἶνε Γερμανός. Ἐβραταζόμενοι λοιπὸν ὅτι ἡ χώρα αὕτη ἦν οἶονε ἔρημος, μὴ δυναμένη νὰ θρέψῃ τοὺς κατοίκους της, ὅτινες τούτου ἕνεκεν μετανάστευον ἀλλαχοῦ. Ἀντὶ τούτου βλέπω εὐφόρους πεδιάδας καὶ πανταχοῦ τὰ σημεῖα τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς εὐνομίας». Τοῦ ἀνταποκριτοῦ ἐκπλαγέντος ἐπὶ τῇ εὐχερείᾳ, μεθ' ἧς ὁ μονάρχης τῆς Πολυνησίας ὠμίλει τὴν ἀγγλικὴν, ὁ Καλακαούας ἀπήντησεν· «Ἡ ἀγγλικὴ διδάσκεται παρ' ἡμῶν ἐν τοῖς ἀνωτέροις σχολαῖς, ἔνθα φοιτῶσιν οἱ παῖδες τῶν εὐπόρων ἰθαγενῶν. Ἡ ἐκπαίδευσίς εἶνε υποχρεωτικὴ, ἡ δὲ στατιστικὴ ἀποδεικνύει ὅτι παρ' ἡμῶν οἱ ἀναλφάβητοι εἶνε ὀλιγαριθμότεροι, ἢ ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ χώρᾳ. . . Ἡ διαίτα καὶ τροφὴ τῶν Εὐρωπαίων μοὶ ἤρесе τὰ μέγιστα. Ἐντύπωσιν μοὶ ἐμποιεῖ μόνον ὁ μέλας αὐτῶν ἱματισμός, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ζωηρὰ καὶ ποικίλα χρώματα, ἅτινα φέρουσιν οἱ κάτοικοι τῶν ἡμετέρων νήσων. Παρ' ἡμῶν εἰς τὰ γεύματα ἕκαστος τῶν συνδαιτυμόνων φορεῖ περὶ τὸν τράχηλον στέφανον ἐξ ἀνθέων καὶ τὸ ἐστιατόριον πληροῦται γλυκειᾶς ὀσμῆς». Περὶ τοῦ πολιτεύματος τοῦ κράτους του εἶπεν ὁ Καλακαούας· «Γερουσία καὶ Βουλὴ συνεδριάζουσιν ἀπὸ κοινοῦ. Ἐκ τῶν τεσσάρων ὑπουργῶν μου δύο εἶνε Ἄγγλοι καὶ δύο ἰθαγενεῖς. Αἱ συζητήσεις τοῦ κοινοβουλίου διεξάγονται ἐν χαβαῖκῇ γλώσσῃ. Κόμματα δὲν ὑπάρχουσιν. Οἱ βουλευταὶ ψηφίζουσιν ἕκαστοτε κατὰ συνείδησιν. Τοῦ δικαιώματος τῆς ἀρνησικυρίας ποιούμεαι χρῆσιν, ἀλλὰ σπανίως. Ἐπ' ἐσχάτων ἠρνήθημεν νὰ κυρώσω νόμον ἐπιτρέποντα τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀπίου. Ὅπως ἢ τις ἐκλογεὺς, ἀπαιτοῦνται τρία τινά' α') νὰ δύναται ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ· β') ν' ἀπέτιτεν ἐγκαίρως τοὺς φόρους τοῦ τρέχοντος ἔτους· γ') νὰ μὴ κατεδικάσθῃ ἐπὶ ἀτιμωτικὴν τιμὴν πράξει. Τὰ δικαστήρια διαιροῦνται εἰς δημοτικὰ καὶ ἐπαρχιακὰ, ἔχομεν δὲ καὶ ἐν ἐφετεῖον. Οἱ δικασταὶ εἶνε σχεδὸν πάντες Ἀμερικανοί. Δὲν ἔχομεν ἴδιον κώδικα. Ἄλλ' οἱ νόμοι ἡμῶν εἶνε ἀγγλικοὶ ἢ ἀμερικανικοί. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐφαρμόζεται σπανίως κατὰ δολοφόνων καὶ ἐμπρηστών».

Ἐν Βιέννῃ ὁ βασιλεὺς Καλακαούας κατέστη δημοτικώτατος, καίτοι ἡ δημοτικότης του ἀπεκτιήθη κατὰ τρόπον ἡκιστα συναδόντα πρὸς τὰς περὶ βασιλικῆς ἀξιοπροπέας ἐπικρατούσας προλήψεις. Σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπεσεύρηθη ὠδινὸν τι καφεῖον τοῦ Πράτερ, ὑπερ εἶνε ἐντευκτικῆρον ἀλλοκότων κυριῶν, ἀφοῦ δὲ ἔπινε ἀλλεπάλληλα ποτήρια ζύθου, ἤρπασεν εὐειδῆ τινα νεάνιδα καὶ ἤρξατο χορεύων μετὰ παρκαφορᾶς οὐδὲν ἐχούσης

τὸ ἡγεμονικόν. Οἱ πολυάριθμοι θαμῶνες τοῦ κατὰστήματος ἐπὶ στιγμὴν ἔμειναν οἶονε ἑμβρόντητοι, καὶ κατ' ἀρχάς μὲν τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπεπειράθησαν νὰ συρῶσιν, ἀλλὰ ταχέως ἡ διαγωγή τοῦ Καλακαούας ἐκρίθη δικαιότερον καὶ ἐκπάσης γωνίας τῆς αἰθούσης ἀντήχησαν κραυγαί· «Ζήτω ὁ Καλακαούας!» «Νὰ βασιλεύς!» κτλ. Αἱ κυρίαὶ ἐξήριπτον βλέμματα φθόνου πρὸς τὴν εὐτυχῆ τοῦ βασιλέως σύντροφον. Ἐντούτοις ὁ Καλακαούας, οὗ τὸ πρόσωπον ἠκτινοβόλοι ἐκ χαρᾶς, ἔνευε προσηνῶς δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ καὶ ἐξηκολούθει νὰ χορεύῃ ἀκράτητος, ὑψῶν χεῖρας καὶ πόδας καὶ δίδων εἰς τὰ εὐθυμα βάλς τοῦ Στράους διαστάσεις κόρδακος. Οἶκλον ἐννοεῖται ὅτι μετὰ τὸ μικρὸν τούτο σκάνδαλον, οὗ αἱ ἀκριτόμυθοι ἐφημερίδες τῆς Βιέννης ἀφηγήθησαν πάσας τὰς λεπτομερείας, ὁ Πολυνησίος ἄναξ δὲν προσεκλήθη, ὡς ἠλπίζεν, εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Ἰσλ πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ, καὶ τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησεν ἀθροῦδως εἰς Παρισίους, ἔνθα τὸ ὠδεῖον Μάξιλλ παρέχει αὐτῷ στάδιον πρὸς νέα ἀνδραγαθήματα.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

I

Ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Τουρκοκρατίας οὐ μόνον περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ποικίλων ἐνδυμάτων, διακριτικῶν κοινωνικῶν τάξεων καὶ ἡλικιῶν, κατεβάλλετο μεγίστη προσοχὴ, ἀλλ' οὐδ' αὐτοῦ τοῦ ἀθῶου βόδου ἢ τοποθέτησις ἦτο ἄνευ σημασίας. Οὕτω, αἱ μὲν παρθένοι ἔφερον αὐτὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, δεξιὰ καὶ πλαγίως, ἐκ τῆς κρύπτεις του — τοῦ καλύμματος ὑπ' ὃ ἐτίθετο ἡ ἄκρα τοῦ κλωνίου του — ἐρπύζον πρὸς τὰ ἐμπρός· ἐπειδὴ δὲ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν παρθένων ἦτο μικρὸν καὶ ἐτίθετο ὀπισθεν καὶ πλαγίως, ἀποκλινόν μάλλον πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀφίετο ἐλευθερά ἡ κόμη — ὠραία ἢ μὴ — τόσῳ πρὸς κόσμον ὡσφ καὶ πρὸς θεῶν.

Αἱ ὑπανδρὸι ἐτοποθέτουσαν τὸ βόδον οὕτως, ὡσεὶ καθέτως καὶ πρὸς τὰ κάτω κεκλιμένον νὰ ἐραπτήται τῆς δεξιᾶς παρεῖας, ἐκρυπτον δὲ τὸ κλωνίον του ἐντὸς τοῦ φρεσίου, ὅπερ ἐκάλυπτεν ὄλην τὴν κεφαλὴν. Οἱ δὲ ἐρωτόληπτοι νεανίαὶ ἐπέρων αὐτὸ εἰς τὴν ζώνην των ἐγχειριδίου δίκην. . . Ἄλλ' ἀκούσωμεν καὶ τοῦ δημοτικοῦ ἔθους ἐπικυροῦντος ποιητικώτατα τοὺς ἰσχυρισμούς ἡμῶν

«Ὁ θούμος, τὸ βασιλικὸ καὶ τὸ μακεδονεῖς
Τὰ τρι' αὐτὰ μαλῶνανε ποῖδ' νὰ πρωτομυρῶσῃ.
Πετιέται τὸ τραντάφυλλο τὸ μωσχουρμυρῶμένο!
— Σωπάτε βρωμολύστρα καὶ σὲς παληκορφίδες.
Ἐγώμαι τὸ τραντάφυλλο τὸ μωσχουρμυρῶμένο!
Τὸ Μᾶτ' τὸ μῆνα φαίνομαι ὅς τῆς κόρης τὸ κεφάλι
Ἐς παντρεμένης μέγιστον, σ' ἀνὸπαντρουοῦ ζηνάρι...» *

* Τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ τῆς συλλογῆς τοῦ Σπυρίδωνος Ζημπελίου (σελῆς 742) ἔχει ὡς ἐξῆς :

«Μόσχος καὶ λιθάνορτο, γιόσμος καὶ καρουφύλλι
Ἐκάθουσαν κ' ἐπέσουσαν ὅταν ποῖδ' μυρίζει κάλλιτο
Βγαίνει καὶ τὸ τραντάφυλλο τὸ μωσχουρμυρῶμένο